

BUTLLETÍ

DE LA

Institució Catalana d'Historia Natural

2.ª ÈPOCA

BARCELONA, MAIG, 1917

ANY XIV — NÚM. 5

SECCIÓ OFICIAL

~~~~~

SESSIÓ ORDINARIA DE 6 DE MAIG DE 1917

*Presidencia de D. Ignasi de Sagarra,
President*

En la Biblioteca del Museu Martorell i assistint-hi el socis Srs. Barnola, Codina, Faura, Font Quer, Maluquer (Josép), Maluquer (Salvador), Pascual, Queralt, Riera Sans, Sagarra i Zariquiey, el President obre la sessió a un quart de dotze del matí.

El Secretari llegeix l'acte de la sessió anterior, que és aprovada per unanimitat.

El President, en sentides paraules, fa un el·logi dels que foren nostres companys, En Manuel de Chia i Bajandas i En Joan Rosals Corretjer. Seguidament son llegides ses necrologies respectives, i per unanimitat és acordat que consti en acta el sentiment de la Societat per tan doloroses pèrdues.

El mateix Sr. President expressa el goig amb que ha estat vist el nomenament que ha fet la Diputació de Barcelona, de nostres consocis Srs. Palet i Barba i Folch i Girona, per a formar part de la Junta de Ciències Naturals d'aquesta ciutat.

Admissió de socis.—Per aclamació és admesa com a soci numerari la *Societat Anònima Fodina*, de Flix, presentada en la sessió darrera.

Presentació de socis.—Els Srs. Sagarra, Codina i Zariquiey, presenten per a soci numerari a Cándid Bolívar, que estudia Entomologia, especialment Silfids cavernícoles.

COMUNICACIONS CIENTÍFIQUES

Sobre un exemplar de *Balistes capriscus* L.—El Sr. Sagarra llegeix un treball del Sr. Romaní, sobre un exemplar de *Balistes capriscus* L., pescat a la badia de Barcelona pel Abril de 1905.

Trobada de una dent de *Carcharodon* a Centelles.—El P. Barnola presenta un bell exemplar de *Carcharodon*, recollit al peu de la muntanya on s'enlaira el Castell de S. Martí de Centelles, en terreny Eocènic, pel senyor En Josep Sala i Mola, arqueòlec de Vich. Mn. Faura i Sans manifesta que l'exemplar que mostra el P. Barnola pot pertànyer realment a *Carcharodon*, emprò tenint en compte que el *Carcharodon megalodon* Ag. és característic del Miocènic i Pliocènic no s'atreveix a donar la determinació específica. De l'Eocènic hi ha l'*angustidens*, com espècie afí, emprò la relació de dimensions no correspon amb la forma de l'indicat. Amb el que presenta major semblança és amb el *C. polygyrus* Ag., amb la particularitat que els denticuls laterals no estan separats del principal, la qual cosa hom no la pot apreciar amb certesa en aquest exemplar. Serà probablement una nova varietat. Cal advertir que Woodward ha considerat sinònima aquesta darrera espècie del *C. megalodon* Ag., establint noves varietats. Ha estat citada pel Dr. Almera, genèricament, una forma semblant de S. Julià de Vilatorrada.

Anomalies en plantes.—El P. Barnola mostra unes flors de *Lilac persica* L. que presenten l'anomalia de tenir pètals supernumeraris per multiplicació de les divisions del llim de la corol·la. El total de divisions és set, havent-n'hi, doncs, tres de supernumeraries. Dita anomalia és sovint descrita en els tractats de Teratologia vegetal.

Presenta també el mateix senyor una nota sobre una monstrositat en la espiga esporangífera de l'*Equisetum maximum* Lam. (*E. Telmateya* Ehrh).

Un gènere d'insectes nou per a la Península.—El Sr. Zariquiey manifesta haver trobat a Càn Tunis, el 20 de Juny de 1915, el *Thalassophilus longicornis* Sturm., no citat encara de la Península ibèrica.

Pselàfids i Scimenids de Catalunya.—El mateix Sr. Zariquiey llegeix una segona nota que duu per títol *Pselaphidos y Scydmaenidos catalanes*, en la qual son enumerades bon nombre d'espècies d'aquests insectes, no conegudes encara a Catalunya.

Plantes notables de Fortianell.—El Sr. Queralt, llegeix un treball, fet amb col·laboració de Lluís Pascual, en el qual son enumerades 276 espècies dels alentorns de Fortianell (Empordà).

Sobre una herborització a les Costes de Tarragona.—El Sr. Font Quer presenta un treball del germà Sennen, en el qual l'autor mostra, segons les primeres impressions recollides, els resultats de vuit dies d'herborització a les Costes de Tarragona. Aquesta herborització ha estat feta per encàrrec del Departament de Botànica del Museu de Catalunya. En aquest treball son citades o descrites varies formes noves de plantes, *Cupressus Mariae*, *Myrtus Borbonis*, *Erodium Sanguis-Christi*, *Fritillaria Flahaultiana*, *Muscari Fontqueri*, etc.

Distribució geogràfica del *Galanthus nivalis* a Catalunya.—Sobre la distribució geogràfica del *Galanthus* és una nota del Sr. Xiberta Raig, acompanyada d'una carta de Catalunya on està indicada la dita distribució.

Adicions a la flora de Bages.—El Sr. Font Quer diu haver rebut d'En Conrat Pujol, l'entusiasta explorador botànic de Bages i Bergadà, algunes mostres de plantes, entre les quals cal citar, perquè son poc exteses en aquella comarca, *Cheilanthes pteridioides*, de la Font del Llop, pr. Manresa; *Tulipa Clusiana*, de La Guà, pr. Manresa; *Holosteum umbellatum*, de Sampedor.

Plantes noves per a Menorca.—El Sr. Font Quer, llegeix una llista de plantes que no han estat citades encara a Menorca, recollides per ell durant la seva estança en la illa. Son les següents:

Allium roseum L. var. nov. *lanceolatum*.—Ombel·la de poques flors, no bulbifera; pedunculets llargs, divisions del perigoni de 12 a 15 mm., estretes, lanceolades. Hab. Binisarmenyà, pr. Mahó.

Nothoscordum fragrans Kunth.—Naturalitzada vora els caminals dels jardins de l'Hospital Militar de Mahó (Illa del Rei), i en altres jardins i horts de la ciutat.

Sisymbrium officinale L.—Prop Mahó, en el Camí de Dalt S. Joan. No la veié Rodríguez Femenias.

Fumaria parviflora Lamk.—Fonduco, pr. Mahó; Ciutadella. (Hernández Ponsetí!)

Tillea muscosa L.—Trabucó, pr. Mahó; s'Anclusa, de Ferreries.

Sedum caespitosum D C.—Trabucó.

Melilotus elegans Salzm.—Binisarmenya.

Trifolium lappaceum L. var. nov. *involacratum*.—Peduncles brevissims, capitols envoltats per les fulles superiors i ses estípules. Hab. Rafal Fort (leg. Pons Guerau!)

Lathyrus Clymenum L. var. *articulatus* (L.)—Amb el tipus en el Barrancó, pr. Mahó.

Torilis helvetica Gmel.—Fornells (Hernández Ponsetí!)

Orobanche sanguinea Presl.—Sobre *Lotus creticus*, en la Illa del Rei, Cala Pedrera, Cala de S. Esteve, etc.

O. speciosa DC.—Sobre les Favas. Villa-Carlos (Landino!, Abril 1904); Mahó (A. Roca!, Maig 1913).

Leuzea conifera DC.—Rafal Rubi (Pons Guerau!)

Anacyclus clavatus Pers.—Mahó.

Contribució a l'estudi de la fauna malacològica Balear.—El Sr. Maluquer (D. Josep) dona compte del resultat de les diferents excursions efectuades per ell durant el mes de Febrer en les illes de Mallorca i Cabrera, llegint una relació de les espècies de conquilles terrestres i d'aigüa dolça recollides en les mateixes. Fa observar les analogies entre les faunes malacològiques balear i algeriana, molt major que amb la ibèrica, estant ben figurades la majoria de les formes recollides, en la Fauna malacològica de l'Algèria, de Bourguignat. Les espècies de Cabrera són raríssimes en les col·leccions, així com les fluvials de Balears de les que fins ara gairebé no n'hi ha de citades. Nostre consoci el Dr. Haas, diu que les portades pel Sr. Maluquer, són les primeres que ha tingut de aquesta procedència en les seves mans.

L'*Arctia latreillei* i el mètode per a cassarla.—En una nota que presenta el Sr. Sagarra, exposa els resultats que obtingueren el Dr. Weis i ell en unes experiències de cassà de la *Arctia latreillei*, en la propera Serra de Vallvidrera. Aquesta espècie que havia estat considerada fins ara com a rara, resulta abundant pels alentorns de Barcelona, puig han estat capturats en pocs dies més de cent mascles, atrets per una femella.